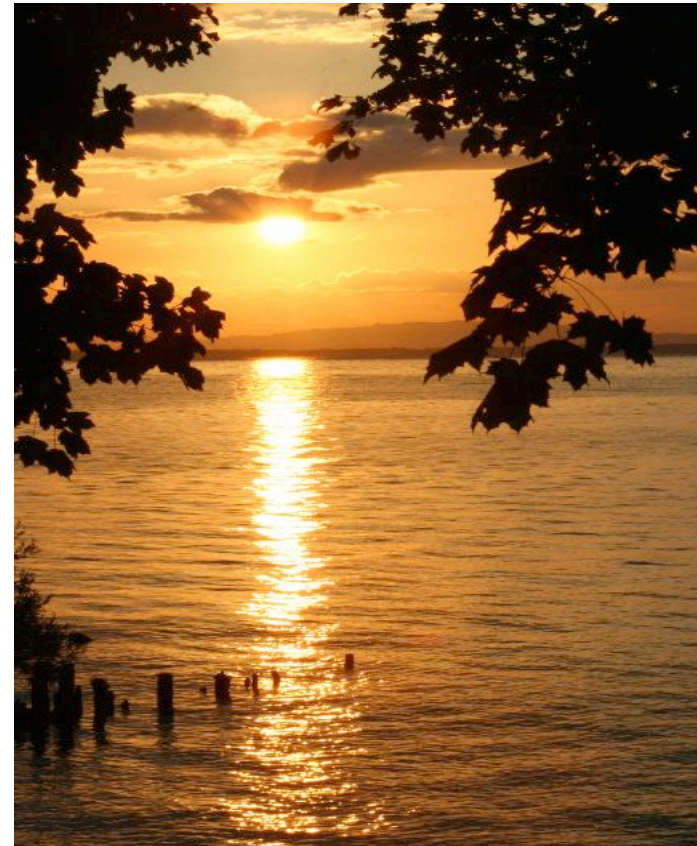

“Wees niet bang...”

Bericht van Grandchamp 2007

Turf te vertrouwen!

Als het volk van God de beproeving van de ballingschap moet doorstaan en de toekomst zonder hoop lijkt te zijn, komt de profeet en herinnert aan de aanwezigheid van Hem die trouw is aan het Verbond: *Wees niet bang!... je bent van mij... moet je door het water gaan, Ik ben bij je* (Jes. 43). God laat Zijn volk bij tegenslag niet in de steek. Hij gaat met de mensen op weg en opent hun ogen voor de toekomst, voor *dat wat al ontkiemt. Wees niet bang...*

Zo komt God ook vandaag naar ieder mens toe. In de Bijbel staat het net zoveel keren als de dagen van het jaar, zegt fr. François in een van zijn preken. God zoekt naar wegen om met ons te zijn in moeilijkheden die ons zouden kunnen terugwerpen op onszelf of in het donker opsluiten: zorgen, moedeloosheid, ongerustheid voor de toekomst, beproevingen, en dat zowel voor ons persoonlijk als voor onze gemeenschappen, voor de Kerk en voor de huidige wereld. Hij wil ons vertrouwen wekken en ons richten naar de soms nauwelijks hoorbare stem van het Leven.

Wees niet bang... Deze paar woorden duiden op een onzichtbare Aanwezigheid die er altijd is, die ons uitnodigt te vertrouwen, een Aanwezigheid die het onverwachte voorbereidt. Een voorbeeld daarvan is het religieuze leven in Europa dat, net als onze maatschappij, een moeilijke tijd doormaakt. Reeds lang bestaande gemeenschappen als kerkelijke gemeenten, parochies, kloosters worden opgeheven of samengevoegd. Voor sommige begint een nieuwe toekomst, een nieuw avontuur van geloof. "Een realistische en gelovige levenswijze in een crisissituatie", een manier "om te laten zien dat het religieuze leven zich vernieuwt als het luistert naar de Geest... het onvoorziene aandurft"¹. Gekozen armoede wordt een nieuw begin van solidariteit en afspiegeling van de gemeenschap in God.

Eenzaamheid en Solidariteit... Dit thema van ons Conseil blijft ons bezighouden. Welke eenzaamheid, welke solidariteit? Ieder mens heeft behoefte aan ruimte om alleen te zijn, ver van alles wat de aandacht dagelijks in beslag neemt, om zich te laten vernieuwen door de schoonheid van de natuur, om meer zichzelf te worden, om te bidden en om weer creatief te worden. Ieder mens beleeft wel eens een diepe eenzaamheid. Het is te lezen op de gezichten van mensen die we op straat tegenkomen: eenzaamheid van oude mensen, van mensen die buitengesloten worden, van jongeren op zoek naar een doel. Eenzaamheid als gevolg van een beproeving: dood, scheiding, ziekte, een niet gekozen celibaat. Vroeg of laat confronteert het leven ons met onze existentiële eenzaamheid, onze eigen dood en onze diepste armoede, maar die ons ook, als wij die accepteren, opent voor Gods oneindige liefde.

¹ Vivre des solidarités nouvelles: pratique de l'inter-congrégations. Commission Episcopale de la vie consacrée

Eenzaamheid en Solidariteit... Ons christen-zijn tilt ons niet uit boven het menselijk lot. Integendeel: we delen de vreugden en moeiten. Solidariteit kan op veel manieren worden uitgedrukt. In grote en kleine daden: naar iemand luisteren, naast iemand staan die het moeilijk heeft, ons bezit met anderen delen, door ons gebed, waarin we het lijden van de mensen en de inzet van hen die vechten voor een rechtvaardiger en menselijker wereld en de eerbied voor de schepping, aan Gods goedheid toevertrouwen. In onze diepste intimiteit raken wij aan die fundamentele, wezenlijke solidariteit die ons verbindt met de strijd van ieder mens. We kennen toch allemaal het verlangen naar geluk, vrede en volheid, "merktekens van God" die elk mens tekenen? En ook wij worden geconfronteerd met de schaduwen en krachten van het kwaad, die zowel in de wereld als in ons de verwerkelijking van dat verlangen belemmeren.

Eenzaamheid en Solidariteit... Dorotheus van Gaza, een woestijnvader, beschrijft de wereld als een cirkel waarvan God het middelpunt is. De stralen die cirkel en middelpunt met elkaar verbinden, zijn de verschillende wegen of manieren van leven van de mens. "Hoe dichterbij God komen, hoe dichterbij elkaar komen en hoe dichterbij elkaar komen, hoe dichterbij God komen". In zijn commentaar voegt hij eraan toe dat in tegengestelde richting verwijdering ontstaat. Het hart van ons leven is de roeping op Jezus, de Christus, te zien. Hij ging alleen de berg op om te bidden. Hij kwam terug bij Zijn discipelen en bij de scharen, met de liefdevolle blik van de Vader en een hart dat overstroomde van zijn liefde. Zijn leven was als een ademhaling, een onophoudelijke beweging tussen *aanwezig bij God en aanwezig bij mensen*.

In navolging van Hem zoeken wij de eenzaamheid en aanvaarden de eenzaamheid waarmee we soms noodgedwongen worden geconfronteerd, om deze in gemeenschap met Hem te leven. Laten wij ons meenemen in het geheim van Zijn eenzaamheid en in Zijn solidariteit, met Hem die Eén is gebleven met de Vader en Eén met ons, tot het einde toe. In Hem, de gestorven en opgestane Christus, is onze solidariteit gegrond.

Net als voor Jezus heeft eenzaamheid voor ons altijd twee kanten: enerzijds de plaats waar in het stralende licht van een Aanwezigheid het verbond met Hem wordt vernieuwd en anderzijds de plaats van de beproeving waar we niet meer begrijpen hoe God ons leidt en wat Hij van ons verwacht. Dat is de plaats waar onze volharding en onze trouw zich verdiepen.

Jezus, de Christus, heeft voor ons de weg gebaad. Met Hem kunnen we verder gaan, in het vertrouwen dat Zijn aanwezigheid ons nooit verlaat. Hij gaat ons voor in het licht van Pasen en komt ons in ieder mens als zuster, als broeder tegemoet.

Zuster Pierrette

Ik ben niet bang meer.

Julia uit Guatemala

Ik heb angst gekend: de “normale” angst voor onderdrukking en terrorisme onder een militaire dictatuur. Maar ik ben ook slaaf geweest van de angst die mijn hele bestaan heeft doortrokken: mijn geest, mijn emoties en mijn botten, tot in het merg toe. Ik ben overvoerd met verhalen en getuigenissen van gevangenneming, verdwijning, dood en foltering. Zij zijn voor altijd in mijn bewustzijn gegrift.

Mijn exodus en mijn doortocht van angst naar vrouwen, van de dwangmatige gewoonte te oordelen naar de vrijheid van de vergeving, waren niet mogelijk geweest als de Geest niet in mij een steeds meer brandende dorst naar vrede en vergeving had gelegd. Die heeft mij de ogen geopend en ik zag dat daar mijn diepste behoefte lag. Dat was de eerste stap. Ik kon alleen maar bidden: “Vader leer mij vergeven zoals u heeft vergeven, liefhebben zoals u liefheeft. Help mij, Vader, uit genade!” Het lezen van boeken over psychologie, meditatie, een cursus transpersoonlijke psychologie, dat alles heeft me geholpen. Die voortdurende zoektocht was een lange leerweg totdat ik rust vond in zijn Aanwezigheid.

Het ging er niet om het kwaad te vergeten of te ontkennen, maar om het medelijden in mij op te nemen, waarmee God, de Vader van barmhartigheid, vergeeft en oproept tot omkeer. Alleen dat kan genezen, vrede schenken en de angst steeds weer wegnemen.

Geweldplegers weten niet wat ze aanrichten. Het werkelijke leven wordt niet kapot gemaakt door de integriteit van het lichaam aan te tasten of te

doden. Ik ben meer dan mijn fysieke lichaam.

Ik weet dat in het diepste van de meest verdorven mens, ook al weet hij dat niet, God woont, die ook in mij woont. Wij zijn Eén in Hem, de Schenker van “leven, bewegen en zijn”. Daar is geen plaats voor angst. De Liefde heeft mij geschapen naar Zijn beeld en gelijkenis. Ik kan alleen in vrede en vrij van angst leven als ik me, net als Christus die pijn en dood heeft overwonnen, openstel voor die liefde. Zijn genade is ons genoeg.

Van angst naar solidariteit

Zr Maatje en zr Veronika

Wij leven hier in een conflictvolle omgeving en wat we horen in de nieuwsberichten zou je bang kunnen maken. Dat beïnvloedt ons dagelijks leven en de omgang met elkaar. Het roept de vraag op: “Hoe kunnen we een teken zijn van Gods liefde voor alle mensen?” In deze context van geweld en onrecht is er een voortdurende confrontatie met de angst, met mijn eigen angsten. En toch, juist op dit stukje aarde zijn de woorden: “Vrees niet”, “wees niet bang” vele malen gezegd door boodschappers van God: engelen, profeten, en door Jezus zelf. Je kunt je angst niet commanderen, maar die aanmoediging gaat altijd vergezeld van de zekerheid van een Aanwezigheid, een Nabijheid. “De Heer is met jou”, “Ik ben met jullie, alle dagen, tot aan de voleinding der wereld”. In de mate waarin ik mezelf kan openstellen voor deze welwillende Aanwezigheid van Godswege (de Sjechina), die voor mij en voor allen een leven in volheid wenst, kan ik mijn eigen angst in het gezicht zien en er mee omgaan, ophouden met ze op anderen te projecteren, op de zuster met wie ik het dagelijks leven deel. Het

gemeenschapsleven is een uitstekend oefenterrein! Dan pas zal ik me kunnen openstellen voor anderen, hun lijden kunnen horen, hun angst kunnen zien en solidair met hen kunnen worden. Dat is precies wat enkele Israëlitische en Palestijnse “vechters” ontdekt hebben.

Zij hebben hun wapens tegen elkaar gebruikt, tot het moment dat ze zich realiseerden, dat dat nergens toe leidt. Ze hebben hun wapens neergelegd en zijn met elkaar gaan praten. Ze zijn gaan zoeken hoe ze samen zouden kunnen strijden tegen de macht van het kwaad, hun gemeenschappelijke vijand. Ze zijn begonnen in het openbaar te spreken. Ze ontmoeten elkaar met hun gezinnen. De betekenis van hun beweging “Vechters voor Vrede” reikt ver over grenzen. Dit is “iets nieuws wat al ontkiemt” (Jesaja 43.19). Dit zijn mensen, die een weg gegaan zijn van angst naar solidariteit. En er zijn hier heel wat van die “uitspruitende knoppen”, waar de media niet of nauwelijks over spreken, maar die de hoop levend houden.

Van angst naar vertrouwen in de interreligieuze dialoog

Zr Françoise

Wees als een vis in de oceaan van de geest... (soefimeester Roemi)

Het nieuws van elke dag maakt ons angstig voor culturele en religieuze verschillen. Maar het Evangelie zegt ons: *Wees niet bang, heb vertrouwen*. Daarmee worden we uitgenodigd weerstand te bieden, niet tegen wat actueel is of modern, maar tegen de angst in al zijn verscheidenheid. Wij zijn geroepen te leven vanuit vertrouwen.

Al een paar jaar ontvangen wij een

groep soefi's voor hun gebedsbijeenkomst. Een andere wereld zonder herkenningspunten opent zich voor ons. “De hierdoor ontstane dialoog veronderstelt een uit zichzelf treden, een ‘exodus’, naar de ander toe, in het geloof dat de ander ook bezield wordt door eenzelfde zoeken naar God”, zei broeder Christian de Chergé van Tihbirine.

Dit uit onszelf op weg gaan naar de ander opent ons voor het onverwachte, voor de verwondering. Op de weg van de openheid is het goed ons te laten verrassen door de grootsheid en de veelzijdigheid van de Allerhoogste. Voor een dergelijke dialoog is het belangrijk zelf zeker te zijn van zijn eigen overtuiging. Een boom die diep geworteld is kan zijn takken breed uitstrekken om plaats te bieden aan een menigte van vogels. Dan wordt het luchtruim vervuld van een nieuw gezang dat tijd en ogenblik met vrede vervult.

Terugblik op het afgelopen jaar

De jaarlijkse studieweek van de gemeenschap begon op 2 februari, het Feest van de Presentie van Jezus in de tempel. Dr Th. Collaud, arts en theoloog, behandelde met ons vragen betreffende de medische ethiek zoals ouderdom en de ziekte van Alzheimer. Onder leiding van ds Jean-Claude Schwab maakten we kennis met bibliodrama. Ons Conseil werd afgesloten met het feest van de Verheerlijking op de berg. Julia uit Guatemala kon dit jaar ook weer in ons midden zijn. Fr François heeft ons thema *Eenzaamheid en Solidariteit* in de retraite verder verdiept: “zich terugtrekken” en “zich uitstrekken naar”.

Zr Pierrette was een maand in het orthodoxe klooster St. Silouane voor een retraite, gedragen door de schoonheid van de liturgie van de Veertigdagentijd. In september nam zij deel aan de Derde Europese Oecumenische Assemblee in Sibiu (Roemenië) met het thema: "Het Licht van Christus schijnt over allen". In het forum over spiritualiteit heeft zij een bijdrage geleverd, getiteld "Het hart als ruimte waar Gods Woord gehoord en ontvangen wordt"

Vergroot de plaats voor je tent...

(Jesaja 54.2) We verheugen ons over het **engagement** van 3 Servantes de l'Unité. De Derde Orde van de Eenheid (TOU) ontving 8 nieuwe leden. In april hebben de eerste leden uit Benin, Timothée Mikpedo et Basile Fadonougbo., in aanwezigheid van ds Simon Kossi Doss, en voorzitter van de Protestants Methodistische Kerk van Benin, zich verbonden. En een maand later reisden zr Pierrette, zr Catherine, Klara Kuenzler (namens de TOU), Evelyne Roulet en ds Jean-Louis L'Eplattenier naar Benin. In hun aanwezigheid verbonden Émile Fagla, Samuel Djakpa, Richard Mikpedo, David Dossoumi et Emmanuel Olobieye zich tijdens de retraite in het klooster van de Benedictinessen van Toffo, aan de TOU. Het was een prachtige en vreugdevolle viering! Tijdens de retraite van de TOU in Grandchamp heeft Catherine Zuber-de Dardel zich ook verbonden.

Aan de **retraites** van Pasen, Pinksteren en Allerheiligen hebben veel gasten deelgenomen. Ds Michel Cornuz leidde de Paasretraite, Lytta Basset die van Pinksteren en frère Pierre-Yves die van Allerheiligen. Voorts ontvingen we een internationale groep van de Ark van

Jean Vanier, een groep theologiestudenten uit de Kerk van de Adventisten, predikantsvrouwen uit Württemberg, en nog tal van andere gasten en groepen. Het was goed om Simone Pacot terug te zien; samen met Pierre-Yves Brandt leidde zij een sessie voor religieuzen.

Missies en conferenties.

- zr Pascale heeft deelgenomen aan de bijeenkomst van het Departement van Franstalige gemeenschappen. Ze heeft ook gesproken tijdens een bijeenkomst van ACAT in Frankrijk.

- zr Vreni blijft trouw meedoen aan de sessies van EPHREM, dit jaar bij de zusters in Versailles.

- zr Birgit was bij de grote bijeenkomst in Stuttgart: "Samen voor Europa".

- zr Sabine maakte kennis met de Gemeenschap van Corrymeela (Noord-Ierland), waar de internationale conferentie van Church and Peace werd gehouden.

- zr Janny heeft de Europese retraite/ontmoeting van de Fraterniteit van de Lijdende Knecht des Heren in Brescia (Italië) meegemaakt.

- zr Minke was uitgenodigd voor een conferentie over "Natuur en Meditatie" in België. Ze was in Bose (Italië) tijdens het Internationale Oecumenische Congres rond het thema: "De verheerlijkte Christus in de Oosters-Orthodoxe spiritualiteit".

- Jean-Louis L'Eplattenier bracht dit voorjaar opnieuw een bezoek aan de zusters van Mamre op Madagascaren en zr Siong was er in november.

- zr Christel en zr Dorothea begeleidden

weer een retraite voor predikanten in Ratzeburg (Duitsland).

Bezoeken en ontmoetingen.

Het raakt ons altijd weer zoveel nieuwe en ook bekende gezichten te zien en de band te voelen van jarenlange vriendschap en verbondenheid: Laurien uit Rwanda, Père de Jaër, bisschop Bärbel Wartenberg-Potter (Noord-Duitsland) met dr Jörn Halbe na hun ervaringen in Zuid-Afrika. Bijzonder was de kennismaking met Tai chi-leraar Wang Zhizhong uit Peking. Wij verheugen ons op het bezoek van Père Emile Shoufani uit Nazareth.

Op een oecumenische bijeenkomst in 2004 in Milaan heeft zr Gianfranca (Éditions Paoline) het belang ingezien van de lange oecumenische ervaring van zr Minke en haar gevraagd dit op papier te zetten. Met grote inzet, en de onmisbare hulp van Marie-Laure, is ze aan het werk gegaan. Dankzij de gastvrije ontvangst in Eygalières, in de Maigrauge en in Bose konden ze zich daar zo nu en dan terugtrekken om zich beter te kunnen concentreren. Onder de titel *Vers une gratuite féconde...* en met een voorwoord van zr Lorraine Casa CND uit Montréal en frère Enzo Bianchi uit Bose, zal het boek in januari 2008, tijdens de Week van het Gebed voor de Eenheid van alle christenen, in het Italiaans verschijnen.

De wisseling van zusters in de **Sonnenhof** vraagt telkens weer om aanpassing, maar daardoor blijven ze ook in beweging. Zr Hiltje is sinds Pasen terug in Grandchamp, en in de herfst hebben zr Dorothea en zr Elisabeth tijdelijk van plaats "gewisseld". De zusters blijven zich verwonderen over de beschikbaarheid

en de vriendschap van de predikanten voor retraites en vieringen en over het trouwe bezoek van vele gasten. Ook verheugen zij zich over nieuwe gasten en de viering van het 10-jarig bestaan van de groep TOU '97.

Zr Renée en zr Anne-Geneviève zijn terug in **Algerije**. Land en Kerk maken een moeilijke tijd door. De ontmoetingen in het kader van de Ribat, de vrouwengroep die al twintig jaar bij zr Renée bijeenkomt, en de trouw van vrienden en vriendinnen, christenen en moslims, zijn voor hen een grote steun. Het geloof in vertrouwen en vriendschap met anderen delen, elkaar dragen, samen zich inzetten voor een hoopvolle ontwikkeling van het land, gesterkt worden in geloofsvertrouwen: wat een geschenk! Zr Maatje en zr Veronika zijn in september weer naar **Ste Elisabeth** vertrokken. Nu zonder zr Claire-Îrène die in Grandchamp blijft. Ze hebben nieuwe burens gekregen. Illana, die jarenlang naast hen heeft gewoond, is verhuisd. Maar Dina, die wij kennen van haar veelvuldig en lang verblijf in Grandchamp als vrijwilligster, woont nu vlak bij de zusters.

Zr Christianne en Maria in **Woudsend** schrijven: "Naast de trouwe bezoekers (25 jaar) komen ook weer nieuwe en jonge mensen naar het Flearstift. Dankzij de gewijzigde formule waarbij we met kleinere groepen werken is er meer ruimte voor onderlinge uitwisseling. We staan versteld wanneer we qua leeftijd zo sterk uiteenlopende generaties met elkaar in gesprek zien. We steken zelf ook veel op van deze manier van naar elkaar luisteren en van elkaar leren. Het blijkt dynamisch en stimulerend te zijn, wanneer een rijkdom aan ervaring, enthousiasme en ontdekkingsdrang zo

samenvloeien!

Durf te vertrouwen!

Met verwondering ontdekken we dat we elke dag weer het “manna” ontvangen, in vreugden en moeiten, in alles wat we ontvangen en delen, in onze eigen kwetsbaarheid en begrensde mogelijkheden. Wij zijn dankbaar voor alle steun en materiële en praktische hulp. We denken vooral aan de vrijwilligers die we het hele jaar door ontvangen. Aan een ieder van jullie: dank voor jullie vriendschap en voor jullie gebed.

Wij gaan verder, omringd en gedragen door een wolk van getuigen, de werkelijkheid van de gemeenschap der heiligen.

Dierbare zusters en broeders zijn in Gods licht opgenomen. We noemen zr Elisabeth, de vroegere priorin van de Gemeente van Pomeyrol, die met haar Duitse nationaliteit de weg opende naar verzoening. Zr Fidès van de Gemeente Imshausen, die een tijd bij onze zuster Jacoba in Israël was. Wies van Dijk-Bergsma van de TOU-Nederland. Ook denken wij aan Pater Aubry en Dominee Ecklin, twee broeders met eenzelfde passie voor de eenheid, en met wie wij zo lang hebben samen gewerkt. Beiden hebben veel invloed gehad op de oecumenische beweging in onze omgeving en ook daarbuiten. Frère Eric van Taizé, een broeder van het eerste uur van de gemeente. Hij was kunstenaar en heeft o.a. de ramen van de Verzoeningskerk in

Taizé ontworpen. Het overlijden van André Chouraqui, die zich zo heeft ingezet voor de joods-christelijke dialoog, heeft ons geraakt. Hij is ook in Grandchamp geweest.

Op deze plaats danken wij allen hartelijk die een gift of legaat overmaakten naar de Stichting Vrienden van Grandchamp.
Giro 4249166

De Jongerenontmoeting in Genève van de broeders van Taizé, komt dichterbij; een nieuwe etappe van de “pelgrimage van vertrouwen op aarde”.

In de kerkelijke en oecumenische context van Genève en voor onze wereld, is het een enorme uitdaging. En voor Taizé is het ook belangrijk; 60 jaar nadat frère Roger met enkele broeders in Genève is begonnen. Er wordt geestdriftig gewerkt aan de voorbereidingen, er zijn ontmoetingen tussen parochies en gemeenten, waarbij veel mensen zijn betrokken, ook mensen die met de Kerk niet of nauwelijks een band hebben. De Heilige Geest heeft voor deze ontmoeting al veel in beweging gebracht en Hij zal zeker ook op andere plaatsen het vuur van hoop en vrede ontsteken.

In het vertrouwen op Hem die met ons gaat, Immanuël, wensen wij u allen een ruimte van vrede en stilte om dit geheim een plaats te geven.
Gezegend Kerstfeest!

De zusters van Grandchamp

Communauté de Grandchamp
Grandchamp 4
CH 2015 Areuse
www.grandchamp.org